

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K. félévre 4 K. negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt lér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Társadalmunk régi sebei.

A télnek is megvannak az örömei. A társas életet az ember szomjuhozza. Szükségességét Széchenyi fejtette ki, mikor a kaszinók szervezésében fejtett ki széleskörű agitációt. Társaskör száz meg száz alakult, télente van is valamelyes mozgalom, hogy az emberek egy-két órát szenteljenek jókedvüknek is. Azonban hova tovább már a jókedv, a mulatság sem olyan természetes, jóleső érzés ma már, mint volt régebben. Sok helyen az országban bizonyos megkülönböztető társaságok vonulnak föl a mulató termekbe, akik egy-egy érdekes csoportba verődnek, begombolkoznak, egyik a másiktól félrehúzódnak.

Az a fesztelen jókedv hiányzik, mely régen a magyar ember mulatságát jellemezte.

Egy-egy csoport összeül és a más asztalnál levő társaságot csepüli. az asszony nép kigunyolja a szegényesebb öltözéket, pletykát pletykára gyárt, a férfi nép pedig ellenséget lát a másikban, avagy a kisebb fizetésű emberek elől kitér, hogy valahogy kezesse foghasson velük.

Amellett a titulussal úgy dobálódunk, mint értéktelen holmival. A méltóságos úr demokratikus elveket han-

goztat, a kis hivatalnok áhitozza a nagyságos uram megszólítását.

Beteges állapot ez nagyon. A régi urambátyámék ifurat, kisasszonyt, tekintetes asszonyt ismertek. Az ifiur megtisztelte az öregebbet, a hölgyekkel egyenes, magyaros, őszinte beszéddel, több társadalmi illendőséggel beszéltek, mint ma, mikor szabadjára nyilatkozik a trágár ötletesség.

A sarokba vonuló, a cigányokat maguknak lefoglaló társaságok, az emberek hirnevének cséplők társalgása: nem természetes mulatság és hogy úgy tejezzük ki magunkat, nem is művelt emberekhez illő dolog.

A társadalmi eleganciához tartozik, hogy a művelt ember nem tesz különbséget ember és ember, nagy úr és szegény tisztos becsülete között. Mentől nagyobb rutint szerzett valaki a társadalmi érintkezésben, annál megnyerőbb lesz az illető modora és akinek kellemes modora van, az másoknak is jó órákat szerez.

Már pedig éppen nem mondhatjuk, hogy az emberek társaságában olyan jól érezné magát az ember. Bizonyos lehangoltság látszik mindenkinek a szemében és érezzük, hogy ez nem jól van így. Mert akár a pénzzel pazarul bánó, allűrökkel játszó társasá-

got utánozzuk a költekezésben, akár meghuzódjunk valamely sarokban, lelkünk a természetes jókedvnek hiányát érzi.

Szerintünk a mulatozás órái arra való, hogy az ember feledje a napi robotot és abban az egyhangú, idegőrlő munkában találjon valamelyes orvosságot. De nem talál. Még aki társaságba is jár, az is megundorodik, végre is visszavonul, emberkerülő, társaságot nélkülöző lesz, mert végeredményében is arra a konklúzióra jut, hogy: nem érdemes senkivel és semmivel törődni.

Ez a társadalmi betegség szüli azt a nagymértékű közönnyt, mely a közügyek szolgálatát is megakasztja. Ez a közönny okozza, hogy egy-két jobb idea sem jut dülőre, mert a társadalmi szövetkezés egységes ereje hiányzik a társadalomból és aki valamelyes reformmal foglalkozik is, arra is reá fogják, hogy beteges álmodozó. Az idealisták tábora aztán egyre fogy, amit a közönnyesek is belátnak. Az ember jobb érzése erre felszólal, még egy-egy ügyben próbákat tesznek, újra megalakítanak egy másik intézményt, egy másik kört, de egy-két rövid hónap múlva újra a régi stagnáció üti fel a fejét, megint halomra dől a sok szép idea.

Vallomás.*

Neked súgom csak, meg ne hallja más:
— Szent, mint az Isten, ez a vallomás —
Minden szavamban lelkem ég, lobog,
Egész szívemmel érted lángolok.
Agyamnak minden sejtje érted ég,
Nem szeretett így senki soha még,
Szemem ragyog, ha olykor rád tekint,
Arcomba szökken szívem vére mind
S a mennynek üdve mind lehűll reám,
Én oltárképem, tiszta Máriám!

Szemed: a nyári kék égboltozat,
Nyáráji édes álom vagy magad,
Hajad: selyemszál, illatos csoda
És boldogság: az ajkad mosolya,
Ezer rím csókja cseng: ha szól szavad,
Almokra hív s a mennyekig ragad,
S titokban orzolt csókod, mint a láng
Égeti ajkam, lelkem egyaránt.

Nálam még nem volt senki boldogabb!
Csodás a tűz, a mely szívembe csap;
Csontomban ég, a velőm perzseli,
Minden csöpp vérem lánggal van teli...
S szeretlek forrón, égve lázasan:
Bennem: szerelmek óceánja van,
Melynek száguldó, vad viharja dúl
Egész valómon — olthatatlanul!

Enyém vagy, érzem, mindörökké már!
Minket egy élet üdvössége vár,

*Részlet a szerzőnek sajtó alatt levő kötetéből.

Mikor ölemben veszlek boldogan
És mint a szél, mely porszemmel rohan,
Rohanva viszlek és elrejtlek én,
Magányos, csöndes, enyhe völgy ölen,
Hol rajtunk kívül nincsen senki más...
Szálljon ránk ott egy — új föltámadás!

Zombori Andor.

Feketeruhás asszonyról.

Foszlottak az égről a lilaszín sávok. A közönség a peronra ömlött, hogy gyönyörködjék abban a filharmoniai versenyben, amelyet cirpelő madárkak kezdtek a nyári vihar kimenetele után. Egy légi Te Deum volt ez. Főlemelő és gyönyörködött. Szinte látszott, mint emelkedik fel az emberek mellkasa, hogy teletöltse tüdejét a friss, ózonos levegő. A fák koronáira rávillant a ragyogó napsugár s a levelek csücskén himbálódzó esőcsepp, mint valami kristály ragyogott. A pályaudvaron nem lehetett sétálni, mert habos, piszkos tajték ülte meg. Mozdulatlanságra volt kényszerítve mindenki a szűk folyosón. De nem sokáig tartott a kényelmetlen állapot. Csöngettek. És következett a zóna hadjárat, melynek — mint minden hadjáratnak — szintén voltak sebesültjei. Az emberialat törtető türelmetlen utasok, a jó ülőhelyért harcoló nép, kemény tusákat folytatott és a sajátságos harc fegyvere: a zónakoffer egyre-másra osztotta a sebeket. Engem valami vándorló henteslegény horzsol meg

fájdalmasan a szöges, durva, sok viszontagságokat látott kofferjével, de bizonyos másnak is osztott sebeket, mert mellettem egy vékony, rezgő női hang sziszegte fájdalmasan:
— Jaj, hisz ez borzasztó, hisz ez kegyetlenség.

Talpig feketében volt, csak a szép arca égett a harag tüzeiben. Fekete szeméből vilamos szikrákat dobott a megszeppent henteslegény felé.

— Maga ügyetlen! Nem tud vigyázni?

Velem együtt sok lovagias férfiú tette magáévá a feketehűs asszony ügyét. Láttam körülöttem, hogy sokunk megfenyegetni kívánja a fickót, ha gorombáskodni mer. De szerencsére nem mert. Kitolakodott a szűk folyosó ajtón s rohant egy kocsi felé. A talpig fekete asszonyt most nézhettem meg jobban. Valóságos junói termet. A fekete ruha ifjúságát még emelte. Valami nagy sérülést alig szenvedhetett, mert minden figyelmét odairányította, hogy uszályos ruhája ne legyen sáros. Csomóra szedte a termetére omló finom szövetet és misztikus világot engedett láthatni. Mondhatom, kellemetlenül megrázkódtam. Olyasmit éreztem, mint általában, mikor a kegyeletet látom megcsúfolva. A gyászfekete ruha alatt vérpiros ruha fodrai villogtak. És ez bántott! Csak nem lehet ezen az asszonyon minden gyászfekete!

Időnként visszaneztem az asszony. A haragot már régen feledte, csak arca volt felhevülve. És mosolygott ismeretlen lovagjai felé. Még a kupéból is mosolygott. Mintha mondta volna:

Pedig oly könnyű, oly egyszerű dolog az akut bajon segíteni. Az emberek szakítsanak azzal az előítélettel, hogy ember az embernek ellensége. Ne tegyenek megkülönböztetéseket, hanem helyezkedjenek igazán demokratikus alapokra. Ember az embert becülje meg, nem azért, mert egyik-másik egy-két forinttal többet keres, hanem azért, mert amit megkeres, azt megérdemli, mert arra tehetsége van. Ez a megbecsültetés azonban ne pózál történjék. Térjünk vissza a régi szokásokra, azok jobbak és igazabbak voltak, legalább inkább megédesítették az életet, mint a mai élet, amelytől annyi embernek elment már a kedve.

K.

A D. K. E. évkönyve.

Abban a békés kulturális harcban, melyet a magyar hazának magyarrá tétele érdekében a nagy köznevelődési egyesületek megvívának, jelentékeny része van a Széll Kálmán, Pallavicini Ede őrgrof és Rákosi Jenő vezetése alatt működő Dunántúli Köznevelődési Egyesületnek is, mely az ország területének közel egy harmadában, a Dunántul 11 vármegyében gyakorolja a kulturális jótékonyt. Most jelent meg Fodor Oszkár dr. főtitkár szerkesztésében e nagy kultúregyesület tizenöt éves fennállása alkalmából kiadott évi jelentés, amely bevezetésében panaszos hurokat penget. A hivatott társadalom nem keresi fel közreműködésével és filléréivel úgy az egyesületet, amint a maga elé tűzött nagy nemzeti feladatok megkívánják s ez az oka annak, hogy az ország e tekintélyes kultúraegyesülete sem képes vagyomban meggyarapodva, a magyarság hatalmasan megnőtt váravá lenni, pedig a D. K. E. másfélévtizedes fennállása alatt vezéreinek bölcsességével és öntudatos kulturpolitikájával iparkodott céljait megvalósítani. Hogy a D. K. E. megoldhassa a mostani nehéz időben is a maga elé tűzött feladatokat, a következő felhívással fordul az elnökség az ország hazafias társadalmához:

A Dunántúli Köznevelődési Egyesület a nemzeti művelődésért harcol, kisdedóvó

intézeteket és nyári menedékházakat állít fel, nép- és vándorkönyvtárakat létesít, tanítókat és lelkészeket jutalmaz, kik a magyar nyelv terjesztésében érdemeket szereztek s minden eszközzel közrehatni igyekeznek a művelődés terjesztésére s a nemzeti szellem ébrentartására a Dunántul. — E nagy feladatokhoz kicsi még vagyoni erőnk, azért szükséges, hogy a hazafias magyar társadalom minden rétege nemes áldozatkészséggel támogassa egyesületünket. Ez bátorít fel minket, kik a Dunántúli Köznevelődési Egyesület ügyeit vezetjük, hogy az érdeklődőket arra kérjük, méltóztassanak megemlékezni egyesületünkről, mely másfélévtized óta nehéz munkát végez s nemes célokat szolgál, de nagy céljaihoz képest nagyon is csekély anyagi eszközzel rendelkezik. Nem kételkedünk abban, hogy a társadalom hazafias érzése meg fogja találni a módot, amelyen az egyesületet velünk szolgálhatja. A D. K. E.-ben a tagok kötelezettségei a következők: a) az örökös tag 2000 korona alapítványt tesz, b) az alapító tag 200 korona alapítványt tesz s azt öt év alatt befizeti, c) a pártoló tag öt év alatt összesen 100 korona fizetésre kötelezi magát, d) a rendes tag legalább 10 egymásután következő évre 4 korona évi tagdíj fizetésére vállal kötelezettséget, e) a gyámolító tag, ki bármilyen adománnyal járul az egyesület céljaihoz. A tagsági díjak a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbankba (Budapest, Dorottya-ucca 6. sz. a.) küldendők, de elfogad adományokat bármely lap szerkesztősége is, a tagsági bejelentések pedig a D. K. E. titkári irodájához; (Budapest, Akácfa-ucca 9.) intézendők.

Széll Kálmán diszelnök. Palavicini Ede őrgrof elnök. Rákosi Jenő másodelnök.

A D. K. E. vagyona 138.600 K 24 fillért tesz ki, ez összegből a tárnoki (Fehér m.), városi (Veszprém m.), tarjáni (Komárom m.), vimpácsi (Sopron m.), szári (Fehér m.) és pénzeskúti (Veszprém m.) kisdedóvók fenntartására a lefolyt évben 4628 K 70 fillér, a magyar nyelv tanításában kitűnt tanítók és papok segélyezésére 2000 koronát, új népkönyvtárak létesítésére 4220 koronát s egyéb kulturális szükségletre 3698 K 5 fillért fordított. Az ovóknak újjakkal való gyarapítását egyideig beszüntetni volt kénytelen az egyesület, főleg azért, mert a közoktatási kormány a szükségelt állami támogatást eddig nem biztosította, sőt a tárnoki ovót sem vette át állami kezelésbe, pedig erre

nézve a kultuszminiszter még 1905 augusztus 21-én kötelezettséget is vállalt. A D. K. E. a művelődés terjesztésére szolgáló jó magyar könyvekből álló jó magyar könyvtárakkal már fennállása óta terjeszti a magyar irodalmat s ma már 57 teljesen felszerelt könyvtárral rendelkezik, melyek sorában 13 vándorkönyvtár mint meghonosítója szerepel a vándorkönyvtár intézményének Magyarországon. Lebonyolította ez évben az egyesület a számára engedélyezett tárgysorsjátékot is, mely 20.500 koronával gyarapította a vagyont. A D. K. E. az ország kulturális mozgalmában a lefolyt évben is tevékeny részt vett; új tagok és adományok gyűjtése körül pedig a Somogyvármegyei s a Komáromvármegyei köznevelődési fiókegyesületek fejlettek ki nagyobb tevékenységet, amint egyáltalán ez a lelkesen dolgozó két fiók — melyek élén Tallián Gyula, Sárközi Aurél, Lőrinczy György és Andorka Elek állanak — tudott csak mihamarabb sikereket produkálni, de már a Balatoni Kultur Egyesület kénytelen volt működését teljesen beszüntetni.

Hogy mennyiben sikerült Széll Kálmán, Pallavicini Ede őrgrof és Rákosi Jenőnek, a D. K. E. kiváló és tiszteletreméltó vezéreinek nemes törekvéseik megvalósítása, ki tudná azt ma megmondani, de kétségtelenül nagy megnyugvásul szolgálhat, hogy az ország egyik legnagyobb köznevelődési egyesületének élén ők haladnak.

A midőn ezekben röviden ismertettük a D. K. E. széleskörű tevékenységét, felhívjuk külön is olvasóink figyelmét, hogy a legkisebb adományokat is továbbítjuk az egyesület javára, mely tizenöt éves fennállása alkalmából évi közgyűlést február 28-án Budapesten, az új városháza közgyűlési termében fogja megtartani s ez alkalommal Széll Kálmán diszelnök szöveget fog intézni a magyar társadalomhoz.

Forgács.

A társadalom nem csupán szorosán vett közgazdasági tevékenységet vár a pénzintézetektől. Altruisztikus érzelmeket és cselekedeteket is vár tőle. Talán nagyobb mértékben mint egyesektől, kiket jelentékeny vagyonnal áldott meg a sors.

Az oláh pénzintézetek nagyon kiemelkednek e tekintetben. Erős, céltudatos közgazdasági és kulturális tevékenységet fejtenek ki. Nagy áldozatokat hoznak, hogy az oláh népet vagyonban és műveltségben

— Hát nem mertek velem utazni? Pedig én veletek akarok.

Engem valami sajtáságos, a tárcairó szimata vitt fel hozzá. Horgomra kerül az asszony — mondotta bennem egy titkos gondolat. Ez az asszony egy tárca téma.

Felugrottam s mire lent eligazodott a tenger népség, rendben voltunk mi is. Kétség-telenül: jelentékeny bolygó volt az asszony, mert tisztességes udvart vonzott. Vele átlélenben egy szöke úr cihelődött le. Az első dolga volt a monokliját kicsiszolni, aztán kezdett csak az ostromhoz. És ez az ostrom nagy hévvel indult. Mikor Pokróc Ádám a jegyünket keresztüllukasztotta, akkor már többszörösen és csintalanul mosolygott az asszony.

Az igaz, hogy a szöke férfi értette is a módját! . . . Annyi tulzással, oly kacagtatóan beszélt el a megszeppent henteslegény zavarát és ijedségét, hogy a fiatal gyászruhás asszonynak könnyeket csalt szép szemébe a kacagás. És ez úgy illett neki. Talán azért is kacagott úgy.

A második megállónál a szöke úr egyenként összesugott barátaival, amire azok kordialis megadással elpárologtak, mint a benzin. Hárman maradtunk. A feketeruhás asszony, a szöke úr és én. Okvetlenül ki akartam tartani, noha vasvilla szemekkel méregetett a szöke asszonybolondító, mintha váltig ezt mondta volna . . .

— Mit akarsz itt szerencsétlen? Nem tudod a teendődet, mamlasz? . . .

És én talán éppen ez arcátlan követelésre makaeszkodtam. Nem, nem! Akarom tudni, mi lesz ebből, mire Budapestig jutunk? És mivel gondoltam, hogy így jobban célhoz jutok, fáradtan csuktam le pilláimat, mint egy kimerült, tűzkárt likvidálóügynök.

Ez használt. A szöke úr azonnal elkezdte. — Reszketve lesem régóta a pillanatot, hogy egyedül legyünk. És most egyedül vagyunk.

— Oh nem, nézze! (Bizonyosan rám mutatott a feketeruhás asszony)

— Ez az elfásult vigéc? Hisz ez úgy alszik mint, a bunda. Különben a legközelebb kitétem innét. Engedje, hogy bemutassam magam. Barlanghy Lajos vagyok.

— Megnevezem magamat én is?

— Kétségkívül.

— Nem uram! Inkább elmondok önnek egy szomorú történetet, az én történetemet.

— Csupa fül vagyok — és erre egy gyengéd csók csuppanása hangzott fel. Kissé fölnyitottam szememet. Akkor emelte fel a szöke úr fejét a szép asszony kezéről.

Az asszony pedig mosolygott lágyan, édesen, biztatóan.

— Nos, hát én özvegy vagyok. Húsz éves és özvegy. Férjemet három hete temették el. Fájdalmamat megyek felejteni. (Mosolyogva mondotta, én legalább úgy éreztem.)

— Szerette férjét?

— Hallgasson végig, aztán mondja, hogy szerethettem-e? Férjemet Márton Istvánnak hívták.

— Az Ireghi Mártonokból?

— Azokból.

— Hisz azok mind a klinikán halnak meg? — Ott. Férjem is ott halt meg. A tüdőbetegek osztályában. Családi körömben a nyarat töltötte csupán. Akkor is köhögött. Oh barátom, az én családi életem csupa tragédia. Szeretett ez ember nagyon, odaadóan, örülten. De megcsalt! Mert előttem folyton az egészségeset játszott. Pedig beteg volt. Esküvőnk előtt fél éjszaka a verandán ültünk együtt. Hűvös őszi szél fujt. Én fiatal, edzett lány voltam, föl se vettem. Ő sokszor összerázkódott, de mikor figyelmeztettem, hogy meghűti magát, ellenállt. Másnap esküdtünk. Völegényem arcán ekkor vonult végig a halottsápadtság, amely nem hagyta el arcát többé soha. És az esküvő? Oh az rettenetes volt. A házasság esküje drákói! Drákói, barátom. Hogy soha semminemű nyavalyájában el nem hagyom! Alig mondtam el ezt, ifjú férjem ajultan esett le az oltár szőnyegére. Pejét megütötte az oltár sarkában.

A szöke fiatal feszelegni kezdett. Nagyon feszélyezte ez a romantikus, hosszú história. De hát csak hadd panaszkodja ki magát az a feketeruhás asszony . . .

— Azóta férjem nem épült fel soha. Három évig viseltem a hitvesi eskü martíromságát. És ez a lassan haldokló férfi rémítő volt. Féltett. Kémekkel vétetett körül. Kínzott. Oh, barátom én végig szenvedtem a purgatóriumot itt a földön, vágyakkal, ifjam

egyarán
mely fa
— Erdé
elvezik
pénzté

Magya
maradna
magasab
amely a
nak köze
közte
Azonba
évenki

Vidél

szép p
Ez a p
és műkö

szolgálj
vül a n
mok b
szegény

lábbeliv
jó célra
mogajta

letet. M
Sándor
20.000

koronás
majd e
teszi le
temi ta

Kalap
példák
tézett e

— A

Vár
ládja,
emlék

lád fe
Éltne

töltik

A p
lőli ab
üvegfe

festme
szent
vetke

—

Darna

s remé
bár sz

— M
asszon
gondv

Életem
tessem
asszony

vonatko
Én keg

—

tettem
teltem
ébred

Az i
Szér'en
uzt m

hármac
nek a
többé.

Két
vasuti
sugar

empire
szöke
gan n
a kon
szágb

egyaránt nagyra neveljék. Indító okuk a mély fajszeretet. És ha — mentsen Isten! — Erdély, Kossuthként Magyarország kardja, elveszik, abban nagy szerepe lesz az oláh pénzintézeteknek is.

Magyar pénzintézeteink messze mögötte maradnak az oláhnak. Nem ismerik azt a magasabb rendű erkölcsi és nemzeti célt, amely az oláhok lelkét izgatja. Nem is állnak közös szent ideál szolgálatában, összekötve az együttműködés erős szálaival. Azonban, ezt elismerjük, mindegyik áldoz évenként közcélokra is.

Vidékünk pénzintézetei közül különösen szép példa a csabrendeki takarékpénztár. Ez a pénzintézet nemcsak részvényeseinek és működése körének közgazdasági érdekeit szolgálja, hanem a helyi jótékonyaságon kívül a nemzeti célokra is áldoz. Erről számok beszélnek. Évenként egy-egy csapat szegény iskolást lát el már a tél elején lábbalival. Az idén 437 koronát ad egyéb jó célra. Minden évben 200 koronával támogatja a dunántúli közművelődési egyesületet. Nemes emlékü alapítójának, Barcza Sándornak nevét akként örökíti meg, hogy 20.000 koronás alapítványt alkot évi 1000 koronás összegekből s ennek kamataiból majd egy csabrendeki szegény jó tanulóknak teszi lehetővé, hogy középiskolai és egyetemi tanulmányait végezhesse.

Kalapot emelünk e szép tettek előtt s példaképpül állítjuk a többi magyar pénzintézet elé.

— Adjatok, adjatok, kinek Isten adott?

Bárd.

H I R E K .

Érdekes emlék.

Városunk közbecsülésben álló családjára, a Darnay-csalad értékes művészi emlékekkel örökítette meg, hogy a család feje, Darnay Kajetán és neje, Eitner Anna, a folyó évi áprilisban töltik be házasságuk 50-ik évét.

A plébánia-templomnak két, keletfelőli ablakára művészi kivitelű gyönyörű üvegfestményt ajándékoztak. Az egyik festmény képe Máriát édes anyjával, szent Annával ábrázolja. Alatta a következő irattal:

— Isten dicsőségére! Szentmártoni Darnay Kajetán és Eitner Anna 50

s reménytelenül. Ez az én történetem. Ugyebár szomorú történet?

— Megható történet! Én szánom önt, asszonyom. De nem veszi-e észre, hogy a gondviselés hozott össze minket? Én érzem. Életemnek az a kötelesség jut, hogy elfeledtessem szenvedéseit. Ne tartson vakmerőnek, asszonyom, mert szívem együtt zakatol a vonatkerekekkel és ellentálni nem tudok neki. Én kegyedet sze...

... E percben nagyot ásítva szétterjesztettem lábamat. Szememet bambán mereszteltem társaimra, mint aki hirtelen álmából ébred föl.

Az idejéből kizavart ifjú pár bosszankodott. Szerencsére nagyot sívított a vonat. A kalauzt megvesztegettem és más hely híján egy harmadik osztályban helyezkedtem el. Ezeknek a históriájára nem vagyok kíváncsi többé.

Két nap mulva a Dunaparton láttam a vasúti ismerősöket. A gyászruhás asszony sugár természetére már akkor világos selyem empire ruha simult, — bizalmasan sétált a szőke fiatall karöltve. Az asszonyka boldogan nevetett és azt vitatta, hogy legjobb lesz a konvencionális nászutat megtenni Olaszországba a Baedeker szerint...

Verner László.

éves házasságuk emlékéül, 1856 — 1906 április 8.

A másik képen a boldogságos szűz ölében a kised Jézussal, előttük szent Kajetán. Főírása a következő:

— Jézus nevében! Halás gyermekek: Károly, Bela, István, Géza, Kálmán, Kajetán, Anna és Emma.

A gyönyörű üvegfestmények művészi szép alkotások és valódi ékességei a templomnak.

Az igazi műbecsvel bíró festmények Budapesten, Ligeti Sándor intézetében készültek és örök emlékei maradnak a Darnay-család kegyesszívűségének.

Legyen szabad azonban akár a város plébánosának, akár a nemeskeblű ajándékozóknak figyelmébe ajánlanunk, hogy a képeket kívülről vasrostéllal védjék meg. Mert megeshetik, hogy pajkoss kezek keresztüldobják a két ezer koronát meghaladó üvegfestményeket s evvel tönkreteszik.

A szép és értékes ajándékért köszönetet mondunk s szívből kívánjuk, hogy az aranylakodalmát ünneplő hitves par még sokáig gyönyörködhessek bennök.

— Mild Mihály. Lapunk mult számában röviden megemlékeztünk, hogy Mild Mihály, városunk volt plébánosa Tördemicen meghalt. A boldogult plébános halála városunkban élénk részvétet kellett. Másnap a képviselőtestület rendkívüli közgyűlést tartott, ezen fájdalmát jegyzőkönyvileg megörökítette, korporsójára koszorút rendelt s küldöttséget választott, amely a boldogult végtisztességén a várost képviselje. Azonban a hirtelen beállott zord és alkalmatlan idő miatt a küldöttség a temetésre el nem mehetett. Temetése nagy részvéttel február 5-én ment végbe Tördemicen.

Mild Mihály agg ember volt, 1818 aug. 8-án született Gyulakeszin. 1842-ben szentelték föl s a püspöki udvar káplánja lett. 1843-ban Csehre jött káplánnak, 1845-ben azonban újra Veszprémbe rendelte a megyés püspök, ismét az udvari káplánságot s a levéltárosi tisztet bizva rá. 1847-től 1863-ig szentmihályi, ettől 1886-ig sármelléki plébános volt. 1886-ban Sümegre helyezte át Kovács Zsigmond püspök, akinek Mild iskolatársa és jóbarátja volt. Sümegen szívesen fogadták és megszerették a rokonszenves, megnyerő modorú öreg lekipásztort. A jótékony egyesületek kebelében fejtett ki tevékenységet s mint a vörös-kereszt, mint a jótékony nőegyesületnek társelnöke volt. A katolikus legényegyesület alapításában különösen anyagi támogatással vett nevezetes részt. Mikor 1889-ben agg kora miatt nyugalmába vonult, érdemei méltánylásul a vörös-kereszt egyesület és a kat. legényegyesület díszelnökének választotta meg. A nyugalom éveit tördemici birtokán töltötte. Azóta is gyakran megfordult Sümegen, ahová haláláig igaz szeretet vonzotta. Hónapok óta nagyon megtörte az aggság gyöngesége, míg február 3-án magához szólította agg szolgáját az ur.

Haláláról a következő gyászjelentést kaptuk: — Mild József és özv. Mild Károlyné egy a maguk, mint az összes rokonság nevében szomorodott szívvél jelentik a szerető testvér és sógor, nagyságos és főtisztelendő Mild Mihálynak, stolai nep. Szent Jánosról címzett prépost, kiérdemült keszthelyi esperes és sümegi plébánosnak folyó hó 3-án reggel 4 órakor életének 88-ik, áldozásának 64-ik évében, a halotti szentségek ajtatós felvétele után agkori kimerülésben történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült teteme f. hó 5-én délután 3 órakor tétetik a tördemici temetőben örök nyugalomra. Az engesztelő szent miséaldozat f. hó 6-án délelőtt 9 órakor fog a tördemici plébánia-templomban az Úrnak bemutatni. Törde-

cen, 1906. február hó 3-án. Nyugodjék békében!

— A zalaegerszegi esküdtszék elnöke. A győri kir. ítélőtábla elnöke az 1906. év tartamára a zalaegerszegi törvényszéknél szervezett esküdtbírószék elnökévé Degré Miklós dr. törvényszéki elnököt jelölte ki.

— Megyegyűlés. Zalavármegye törvényhatósága február 12-én és folytatva közgyűlést tart.

— Alispáni jelentés. A február 12-iki megyegyűlés elé terjesztendő alispáni jelentésből a következő adatokat közöljük: Mult év augusztus 1-től az év végéig a felnőttek közegészsége elég jó volt, a gyermekeké azonban nem volt kielégítő, mert a ragályos betegségek a féleven át járványosan léptek föl. Roncsoló toroklobban 48, tifuszban 27, kanyaróban 7, vörhenyben 11-en meghaltak. Rendőri boncolást teljesítettek 15 esetben: külső hullaszemle 26; súlyos testisérülés 11 öngyilkosság 21, véletlen szerencsétlenség általi halál 31, elmekór 21 esetben fordult elő. Hét éven alul levő gyermekek gyógyítását 267 esetben mulasztották el. Az elmúlt félev alatt született 6859, meghalt 4266 ember. A szaporodási többlet 2593. A sümegi járásban szül. 405, megh. 243, szaporodás 162. Az állategészségügyi viszonyok a megelőző időszakhoz viszonyítva, jóval kedvezőbbekké alakultak. Egyenes adóban előirányozva volt 4101438 K 49 fillér. Ebből befolyt 248289 K 66 fill. Marad hátralék 3,853.148 K 86 fillér, tehát az egyenes adóknak alig egy huszada folyt be. Hadmentességi díjban előirányozva volt 238,956 K 50 fillért, befolyt: 211 K, az előirányzatnak alig ezred része. A vármegyei törzsvagyon áll 554 K 74 f készpénz, 11847 K 65 f postatakaréki betét, 2364 K 44 fillér. Cselekvő vagyon 14766 K 83 f. Passziva 600 K. Tiszta vagyon 14166 kor. 83 fillér.

— A vármegyei jegyzők határozata. Zalavármegye jegyzői kara Zalaegerszegen február hó 3-án értekezletet tartott, amelyen a következő határozatokat hozta:

I. Az értekezlet kimondja, hogy ragaszkodik a törv. hat. bizottság ama határozatahoz, hogy a törv. hatóságnak a nemzeti ellenállásra vonatkozó mindennemű intézkedésével azonosítja magát, adót nem szed, a főispán installációján részt nem vesz, adó és illetékek behajtásánál nem segítkezik.

II. A Zalaegerszegi járás jegyzőiből egy központi bizottságot állít fel, amely hivattott lesz az egyes kartársakat adandó alkalommal a törvényen kívüli állapot alatt a vármegyei törvényhatóságtól nyerendő utasítások alapján mihez tartást végett értesíteni, kérdésekre felvilágosítást adni.

III. A vármegyei jegyzői karának érzékeny anyagi kára az, hogy az 1904. évi t.-c. mint szentesített törvényben a fizetés biztosítva van; mégis ismeretlen okok folytán az 1905. január hó 11-től kezdve megjáró és nagyon is megérdemelt fizetését nem kapja ki. Ez a méltánytalanság a jegyzői kart megkárosítja, az értekezlet elhatározza, hogy a megjáró fizetés kiutalása ügyében a 60-as bizottsághoz előterjesztést tesz.

IV. Szolidaritást vállalnak a jegyzői karnak ezen az értekezletén jelen levő tagjai a vármegyei tisztviselőkkel a kinevezendő megyefőnök eljárása elleni magatartásban és egy újabb értekezlet összehívását határozza el, amelyen kimondandó lesz, hogy az alispánnal és a vármegyei tisztviselőkkel szolidaritást vállal a jegyzői kar.

Molnár István, Somogyi József, Ujlaky Béla, Paulin József, Lenk János, Scholtz Károly, Nagy Kálmán, Humper Márton, Sarkadi Károly, Bobay György, Nagy Sándor, Székely Emil, Nagy Ferenc, Árvay Gábor és Szekeres István.

— Az iskolák az embermentés szolgálatában. Néhány hete alig van hazánkban középiskolája, melyben ne beszélne a tudóvész borzalmas pusztításairól és arról, hogy a társadalomnak mily nagy szerepe van a baj enyhítésében. A fogékony ifjúság lelkét így nyerek meg derék tanáraink annak

az eszmének, hogy ők is az embermentés szolgálatában állanak és növelni fogják az embermentés alapját. A *József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület* hívására az ország ötvennyolc tanintézetében rendeznek koncertet, felolvasást s tizenkét intézet már be is küldötte az alapnak a bevételt. Mi ezt nemcsak az emberbaráti szép cél, de a nevelés szempontjából is fontosnak tartjuk és elvárjuk tanintézeteink vezetőségétől, hogy az országos küzdelemből kiveszi a részét, aki teheti koronákkal, aki teheti fillérekkel. De közönnel nem szabad fogadni az Istennek tetsző szép szándékot.

— **Alakulás.** A tapolcai izr. iskolaszék f. hó 6-án tartott alakuló ülésében ismét Varjas Gábor drt elnök, Feleki Alajost jegyzővé választotta. Ez ülésen tölthetett be a Kuttner Libót tanító nyugdíjaztatásával megüresedett tanítói állás. 10 pályázó közül Stern Irma helyettes tanítónő választatott meg.

— **Műkedvelői előadás.** A sümegi katolikus legényegyesület 1906. évi február 25-én a Kaszinó nagytermében az egyesületi helyiségek újjáépítése költségeinek fedezésére tánc-csal egybekötött műkedvelői előadást rendez. Helyárak: oldalszék, első és második sor 2 K, 3—4 sor 1 K 60 f., a többi sor 1 K 20 f., állóhely 80 f., gyermek- és deákjegy 40 fillér. Kezdeté pontban fél 8 órakor. Jegyek előre válthatók Horvát Gábor könyvkereskedésében és este (6 órától) a pénztárnál. Felülízetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtat az egyesület. Szinre kerül: *Nem házasodunk.* Vigjáték 3 felvonásban. Németből fordította az esztergomi növ. papok Egyházirodalmi Iskolája. Rendező Hajós István. Személyek: Erdős Jenő tengerészkapitány, Pék Sándor. Marci, inasa, Tóth Ferenc. Erdős Imre, a csillagászat tanára, a kapitány bátyja, Gombás Ignác. Reményi, földbírtokos, Timár János. Margit, Ella, leányai, Nagy Mariska, Molnár Mariska. Julis, cselédleány Reményinél, Niedranger Hermin.

— **A sümegi takarékpénztár XXXVI.** évi működéséről a következő adatokat közöljük: Az intézet alaptőkéje 200.000 K, tartaléktőkéje 57.750 K, nyugdíj-alaptőke 42.000 K. Az évi nyereség 39.044 K 88 f. Ennek felosztására nézve az igazgatóság a következő javaslatot terjeszti a február 18-án tartandó közgyűlés elé: 400 részvény után 48 K-jával 16.000 K, a tartaléktőkéhez 12.250 K, a nyugdíjalaphoz 3000 K, adó-alapnak 4000 K, jótékonycélra: a sümegi vörös-kereszt egyesületnek 60 K, az jótékony négyesületnek 60 K, az Erzsébet jótékony négyesületnek 50 K, az izr. jótékony négyesületnek 40 K, az ipariskola és az elemi iskola könyvalapjának 100—100 K, a felső leánynevelőiskolának 20 K, a tűzoltó egyesületnek 100 K, a szécsenyi Rákóczi-szoborra 40 K, vitessék a jövő év számlájára 3184 K 88 f. A mérleg első cikkében kegyeletes tényről számol be. Az igazgatóság megfestette Eitner Sándor alapítónak arcképét s ezt 1905 augusztus 25-én leplezte. Azóta az intézet alapítója elhunyt. A közgyűlésen Takács Zsigmond, a takarékpénztár jogtanácsosa mond róla emlékbeszédet.

— **Népesedés.** Sümegen 1906. január havában született 18, meghalt 10 egyén. Házaságot kötött 3 pár.

— **Iskolák bezárása.** A tapolcai összes elemi iskolák a föllepett difteritisz járvány miatt 2 heti időtartamra hatóságilag bezártak.

— **Elakadt közlekedés.** Folyó hó 7-én szigorú téli napunk volt. Esett a hó, fújt a szél s egész torlaszokat emelt az utakon. A Sümegre este 8-kor érkező vonat *Nyirtak* és Sümeg között elakadt a nagy hóban. Hiába

eresztették neki a hótörlesznek a lekapcsolt gépet, a kémény magasságig összetorlódott havat nem tudta átvágni. Végre is az utasok kénytelenek voltak kiszállani s a kalauzok törte csapáson gyalogoltak be Sümegre. Másnap reggel a vonatot kiásták s ez reggel 8-kor érkezett be az állomásra.

— **Tuberkulózis.** A belügyminiszter jelentése szerint 1905 november havában tüdővészben elhunyt 5063 egyén. E számból a Duna jobbpartjára esik: Baranya 67, Pécs 14, Fejér 52, Székesfehérvár 6, Győr megye 21, Győr városa 10, Komárom megye 29, Komárom városa 5, Mosony 25, Somogy 95, Sopron megye 54, Sopron városa 15, Tolna 70, Vas 92, Veszprém 53, Zala 136. Tehát Zalában legerősebb a tüdővész pusztítása.

— **Állategészségügy.** Zalamegye állategészségügye január 30-án a következő volt: *Tenyészbenaság:* Letenye 2 udvar, Alsódomború 15 u., Alsómihályvec 5 u., Csukovec 4 u., Draskovec 8 u., Hemusovec 8 u., Jurcsevec, Murakirály 2 u., Muravid 13 u., Opporovec 4 u., Perlak 2 u., Podbrest 3 u., Szentmária 4 u. *Ivászervi hólyagos kiütés:* Galsa, Söjtör 1 u. *Rühkór:* Dutorföld 1 u., Orosztonybaksháza 2 u. *Sertésorbán:* Pál-fiszeg, Diszel, Hegymagasd 7 u., Bazita 2 u., Zalaszentgrót. *Sertésvész:* Muraszterdahely, Oltárc, Petrivente, Kissziget, Igrice, Draskovec 1 u., Szigliget, Keménydollár, Zalaszentgyörgy 6 u., Zalabér.

— **Külföldi sörök beözönlése.** Nem éppen vigasztaló statisztikát olvasunk a *Fogadó* című szakközlöny legutóbbi számában. E szerint a múlt évben külföldről behoztak 272.810 hektoliter sört, e behozatalban Ausztria 265.869, Németország 6013 és Bosznia 928 hektoliterrel szerepel. Ez a körülmény nem esnek kifogás alá, ha a dolog úgy állana, hogy a hazai sörgyárak mennyiségileg nem tudnák fedezni szükségletünket, vagy minőségileg nem elégítik ki igényeinket. Ezt azonban senki sem állíthatja. Minőség tekintetében egyáltalán fölösleges a külföldi sör importálása, mert ezek bármelyikével vetekezik az, amelyet itthon gyártanak. Az a nagy betegségeink azonban, hogy jobb szeretjük a másét, nehezen gyógyítható.

— **Szélhámós család.** Veszedelmes csalót csipett el a csendőrség Ugi János szentgróti lakos személyében. Ugi mint vasuti telegraf és telefon kezelő járta a községeket s követte el csalásait. Február 7-én János házában állított be Nagy Józsefhez, mint vasuti szerelő s ettől kicsalt 10 koronát. Mikor a határidő letelt s Ugi nem jelentkezett a költséggel, Nagy a vasuti személyzethez fordult, kérdezősködve adósa után. Itt azt a fővilágosítást kapta, hogy Ugi átjött Sümegre. Itt Licsár Lajostól kért lakást, ez azonban nem adhatott neki, hanem özv. Linter Lajosnéhoz kísérte, akivel 36 koronában meg is állapodott. Linterné egyik szobáját átengedte Uginak. Éjszaka idején azután Ugi kinyitotta a szekrényt, kivette az ott talált 98 K készpénzt és 5 darab aranygyűrűt, azonban az ott levő 8000 koronás takarékpénztári könyvet otthagya. Reggel Ugi átment gyalog Ukkra, ott beszállt a kocsiba, de vesztére éppen e kocsiban volt Varga János jános-házai csendőr-örmester, aki Ugit felismerte és letartóztatta. János házáról azután Simon János őrsvezető áthozta Sümegre. Az ékszereket és a pénzt 3 korona híjjával megtalálták Uginál. Tegnap reggel azután Zalaegerszegré kísérték a szélhámóst.

— **Szerencsétlenség egy személyvonaton.** Folyó hó 5-én a Zalaegerszegről Csáktornyaig közlekedő 6016 számú személyvonat lokomotívján Muraszterdahely és Murasiklós között a nyílt pályán forrócső repedés történt. A kiömlő forró gőz Bogyai moz-

donyvezetőt, Nagy István fűtőt és Szabó János pályamestert súlyosan összeégette. Mikor nevezettek a víz és gőz kiömlést észre vették, ész nélkül ugráltak le a robogó vonatról s csakis ennek köszönhetik, hogy teljesen össze nem égtek. Nagy István fűtőnek az arca még így is oly erősen leforráztatott, hogy csak a leggondosabb ápolással lehet megmenteni, Nagy István e mellett még a leugráskor a lábát is kificamította. Az összeégett emberek leugrálása után a mozdony kazánjából az összes víz kifolyt, és mintegy 200 lépésnyi haladás után önmagától megállt az utasok rémületére, kik csak akkor tudták meg a történet szerencsétlenségét. Az ily képen megrekedt vonatért Csáktornyáról kúrtak egy lokomotívot, mellyel azután a vonat 8 óra 45 perc helyett 10 óra 35 perckor be is érkezett a csáktornyai pályaudvarra. A szerencsétlenül jártakat saját lakásukon ápolják.

— **Amerikából visszatért zalaiak.** A Caurinó, a hatalmas angol oceánhajó, mely a napokban evezett a magyar tenger partjára, sok szegény csalódott embert hozott vissza Amerikából. Sok szegény magyart. Elmentek a szerencsétlenek keresni a boldogulást, az aranyhegyet, amit lelketlen ágens-ek ígérnek a könnyen félrevezethető népnek és nem találtak mást odaát sem abban a modern Eldorádóban, mint siró nyomorúságot, amiből itthon is van tulon-tul elég. A visszavándorlók nagyrésze zalamegyei emberek.

— **Elhalasztott párbaj.** Egyik nagyobb hivatalban történt. A hivatal két kisebb fizetésű alkalmazottja, két lovagias hajlandóságú ifjú összeszóalkozott valamin, az összeszóalkozást súlyos szóbeli inzultus követte s végül mindketten megnevették segédeküket. A megbízottak összeültek, megállapodtak a föltételekben és a vivótermet is megválasztották. Amikor az időt is meg kellett volna állapítani, azt mondja az egyik segéd:

— Uraim, baj van. A párbaj legalább 40 koronájába kerül mindegyik félnek s ma 24-ike van. Alig hiszem, hogy rendelkeznek evvel az összeggel!

Borus sötétség ül a segédek arcára. Valóban, meg is feledkeztek a lovagiasság anyagi követeléseiről. Végre is abban kellett megállapodniok, hogy a párbajt elhalasszák — elsejéig! Elmúlt a hónap, megjött az elseje. A párbajozandók keserves ábrázattal kérdezték megbízottaiktól:

— Mi lesz velünk, ha a fizetésünket elköltjük a párbajra?

Végre abban egyeztek meg a megbízottak, hogy feleik húsz koronát félretesznek a fizetésükből tizenötödikéig, akkor a félhónapi fizetésből megint elvesznek húsz koronát. Így együtt lesz negyven korona s a párbajt megtarthatják tizenötödikén. Elmúlt a fél hónap, itt volt a tizenötödike. A megbízottak megint találkoztak.

— Nagyon sajnálom, mondta az egyik segéd, az én felem kiadta már a félretett húsz koronát.

— Az enyém is, mondta őszintén a másik fél egyik megbízottja.

— Tehát majd elsején, mondták egyértelműen a segédek.

Azóta több elseje és tizenötödike elmúlt már, de a lovagiasság még máig sem tudott föléje kerülni a nyomornak, a felek pedig, hogy szemükre ne lobbanthassák elintézetlen ügyüket, szépen kibékültek.

— **Nem lesznek hadgyakorlatok.** A hadsereg magyarországi csapatainak az idén nem lesznek nagy hadgyakorlatok. A hadügyminiszter most küldötte szét az ezredparancsnoksághoz a tartalékosok behívására vonatkozó rendelkezéseket s ezek határozottan arra vallanak, hogy Magyarországon nem fognak nagyobb szabásu hadgyakorlatokat tartani.

Február hó közepén megjelenik

Preisach Zsigmond áruházának, Budapest, IX., Üllői-út 59.

tavaszi és nyári női ruhakelmék, vászonárúk minta-gyűjteménye.

Diszes kész női és úri fehérnemű-érjegyzék.

Rendelésre ingyen és bérmentve

Bortömlők

jótállás mellett, hogy nem válnak törékennyé, szivacsossá vagy taplóssá, sem pedig keménnyé.

Kuschnitzky és Grünhut

Bécs, I.

Schottenring, 5.

Budapest, VI.

Teréz-körút, 21.

Mindenféle pincészeti cikkek, szivattyúk és kellekek raktára.

Minták és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém m. t. közönség becses tudomására juttatni, hogy Sümegen a Kossúth uccában Tóth József órás házában a mai kornak megfelelő

Szizgyártó üzletet

nyitottam. Készítek parádés és dolgos lószerszámokat mindenféle kiváncsolság szerint, a legesinosabb kivitelben, ugyancsak mindenmü javítást a legolcsóbb árak mellett, gyorsan és pontosan készítek.

Magamat a m. t. közönség pártfogásába ajánlva, maradok tisztelettel

Prácsér Sándor

szizgyártó mester.

Szőlővessző!

A világhírű

DELAWARE

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell!

A szőlészet kincse.

A phyloxerának ellent áll!

Leírását

és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron

kaphatók.

Nagymennyiségű sima és gyökeres Delaware-vessző eladás.

Cím:

Szizgyártó és Takáts

szőlőtelep tulajdonosok.

Telep: Alsó-Segesd. Központi iroda:

Felső-Segesd (Somogy m).

Sárcipő

(galosni) hölgyeknek 1.10 forint, duplaerős uraknak 1.65 frt., Shlipper (nyelves) hölgyeknek 1.40 frt., uraknak 1.70 frt.

Würzburger Jakabnál,

Sümegen.

Budapest éjjel

című szenzációs könyv második kiadása most jelent meg. Írta: Benedek László (Adrien). Ára 3 korona. — Megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján.

Vezérszó: Minden darab szappan Schicht névvel, tiszta és ment káros alkatrészekből.

SCHICHT-SZAPPAN!

(Szarvas vagy kúlcsszappan)

a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére.

Jótállás: 25 000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárkinek aki bebizonyítja, hogy szappana a Schicht névvel, valamely káros kevért tartalmaz.

Porcellán

edények, servi- cek üvegáruk,

minden kivitelben a legolcsóbban

Würzburger Jakabnál

Sümegen kaphatók.

Valahára

megszabadultam szenvedéseimtől, mióta a „György életbalzsamot„ használatom és a gyógyerejét nem tudom eléggé dicsírni! Így írja Török Anna, Tszodról (Pestmegye).

Számtalan beteg találta egészségét a „György életbalzsam“ által, melynek gyógyhatása csodálatos kiáltékonnyal: gyomorbaaj, bélbaaj, étvágytalanság, influenza, kolika, láz, csúz, kőszvény, fej- és fogfájásban szenvedőknek. 84711 elismerőlevelét bizonyítja ezt. — 12 kis vagy 6 nagy dupla üveg 4 kor. 50 fillér bérmentve. Minden ily rendeléshez 1 üveg ingyen lesz mellékelve pontos használati utasítással. Szétküldi az egyedüli készítő: Városi gyógyszerár, Temesvár, Szentgyörgy-tér 600 szám.

György lovag védjegy.

Ezen háziszor ne hiányozzon egy családnál sem.

György lovag védjegy

Nyomatott Horvát Gábor gyorsajtóján Sümegen.